

De leeuwen van Vlaanderen

Beste leerkracht of docent,

met dit lesmateriaal kan je je leerlingen, cursisten of studenten op een bezoek aan de voorstelling *De leeuwen van Vlaanderen* voorbereiden. Ze hoeven niet per se alle oefeningen, teksten en opdrachten doorgenomen te hebben om naar de voorstelling te komen, maar enige voorbereiding kan wel handig zijn om hen enthousiast te maken.

Je kiest zelf wat en hoeveel je precies behandelt in de klas. Je kan het materiaal zelf bewerken of aanpassen voor je klasgroep. Je hoeft er niet al te schools mee om te gaan.

Het is de bedoeling dat de cursisten het verhaal kunnen volgen en de woordenschat specifiek voor deze voorstelling begrijpen, zodat ze ten volle kunnen genieten van de taal, het toneel en de humor.

Het lespakket sluit aan bij de voorstelling en bestaat uit 4 delen:

- Deel 1: spreekoefeningen over het heroïsche verhaal van *De leeuw van Vlaanderen* (hiervoor hebben de studenten geen werkblad nodig)
- Deel 2: woordenschat die te maken heeft met de voorstelling
- Deel 3: een nabespreking bij de voorstelling
- Deel 4: een verwerkingsopdracht bij de lees-trip die bij de voorstelling hoort

Achteraan vind je elementen voor een nabespreking.

In dit pakketje vind je ook een evaluatieformulier dat je alleen of samen met je leerlingen of cursisten kan invullen. We weten namelijk graag wat je van onze voorstellingen vindt.

Voor laaggeschoolde cursisten die niet vertrouwd zijn met onze theatercultuur hebben we apart materiaal over 'een bezoek aan een cultuurhuis'.

We wensen je een prettige voorbereiding.

Dit lespakket met illustraties van Pieter De Poortere kwam tot stand dankzij

LES 1: De leeuw(en) van Vlaanderen

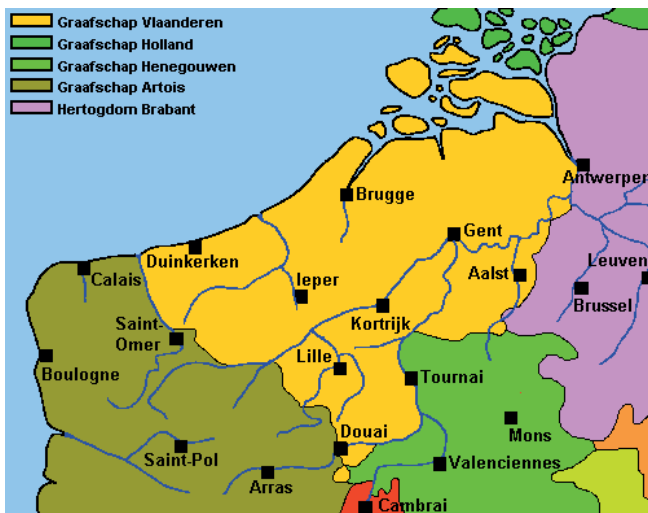
Historische achtergrond voor de leerkracht:

Vertel kort het verhaal van *De leeuw van Vlaanderen*.

Maak hiervoor eventueel gebruik van deze achtergrondinfo (het is niet de bedoeling dat de cursisten dit kennen):

De Guldensporenslag

De Vlaamse Opstand van 1297-1305 was een gewapend conflict tussen het koninkrijk Frankrijk en graafschap Vlaanderen. Het graafschap Vlaanderen was sinds 843 officieel een deel van Frankrijk, maar gedroeg zich eigenlijk als onafhankelijk van de Franse kroon. In Vlaanderen lagen enkele van de rijkste steden uit de middeleeuwen zoals Brugge, Gent, Ieper, Rijsel en Douai. De Franse koning, Filips IV, wou zijn greep op het gebied weer versterken.

NOOT: Het graafschap Vlaanderen zag er in 1302 geografisch anders uit dan het huidige Vlaanderen.

De Guldensporenslag vond plaats bij Kortrijk op 11 juli 1302. Milities uit het graafschap Vlaanderen (het huidige Frans-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Zeeuws-Vlaanderen) streden tegen het leger van de koning van Frankrijk. De slag was militair opmerkelijk omdat de Vlamingen met een eenvoudig leger een ridderleger konden verslaan.

De leeuw van Vlaanderen (het boek van Hendrik Conscience)

Bij het ontstaan van België wordt de slag geromantiseerd in de roman van Hendrik Conscience De leeuw van Vlaanderen (1838). Dat verhaal hielp om de nieuwe Belgische staat (1830) een heroïsch historisch verleden te geven. Het verhaal speelde ook een belangrijke rol in de groei van een Vlaamse (nationalistische) bewustwording die aan de basis ligt van het huidige Vlaanderen. De datum van de Vlaamse feestdag 11 juli verwijst naar de Guldensporenslag.

De film (Hugo Claus)

Ongeveer 35 jaar geleden werd dit boek verfilmd door niemand minder dan Hugo Claus (de belangrijkste naoorlogse schrijver in België) en met heel wat bekende Vlaamse acteurs.

Meer uitgebreide info kan je vinden op deze websites:

<https://litterairecanon.be/nl/werken/de-leeuw-van-vlaanderen>

https://nl.wikipedia.org/wiki/De_leeuw_van_Vlaanderen

Je kan een fragment selecteren uit de film van Hugo Claus vooraleer je het groepsge-sprek start. Deze film is op youtube beschikbaar: https://youtu.be/Blyu_Us-ER0 (€2,99).

1. De affiche van de voorstelling.

Toon de flyer of de affiche van *De Leeuwen van Vlaanderen* en start een klasgesprek. Laat eventueel in kleine groepjes het klasgesprek voorbereiden.

Mogelijke vragen:

- Wat zie je op de affiche?
- Wat lees je op de affiche?
- Waarover zou het kunnen gaan? (Laat je fantasie gerust de vrije loop)
- Wat denk je dat we in het theater zullen zien?
- Ga je soms naar het theater?
- Welke voorstellingen zie je graag?

Ga nadien over naar het verhaal van *De Leeuw van Vlaanderen*.

- Kent iemand dit verhaal?

De Leeuwen van Vlaanderen

Humoristisch theater in eenvoudig Nederlands
met Erhan Demirci - Han Coucke - Latif Aït

Gerealiseerd met steun van vzw 'de Rand' en de Taalunie

BroedBloeders

de Rand

taal:
unie

2. De leeuw van Vlaanderen.

Vertel kort het verhaal van *de leeuw van Vlaanderen* of gebruik onderstaande leestekst voor de cursisten.

De leeuw van Vlaanderen is een boek van Hendrik Conscience uit 1838. De leeuw van Vlaanderen vertelt het verhaal van de rebellie van de Vlamingen tegen de Franse koning, in 1302. Het Vlaamse volk heeft toen het Franse ridderleger verslagen. Dit gevecht heet de Guldensporenslag. 'Guldensporenslag' is een referentie aan de 'gouden sporen' van de Franse ridders. Het verhaal maakt helden van de Vlamingen. Het geeft hen een historisch heroïsche status. De Vlaamse feestdag is op 11 juli. De datum van de Guldensporenslag was 11 juli 1302. De auteur van het boek De leeuw van Vlaanderen is Hendrik Conscience. In 1984 maakte Hugo Claus een film van het verhaal. Claus is 1 van de bekendste Vlaamse auteurs van de 20e eeuw.

Deel de klas eventueel in kleine groepjes in of start een klasgesprek over heroïsche verhalen en legendes in andere landen/culturen. Laat de studenten kort een heroïsch verhaal/legende vertellen uit hun thuisland/regio/cultuur.

- Heb je in jouw land/regio/cultuur ook ridder-/heroïsche verhalen? Welke heroïsche verhalen worden daar verteld?
- In Vlaanderen leven geen leeuwen. Waar staat de leeuw symbool voor? Ken je nog andere symbolen van kracht en moed?
- In het verhaal van de Guldensporenslag heb je nog andere symbolen als de gulden sporen, de leeuwen, ridders, ... Welke symbolen, dieren & helden komen voor in het heroïsche verhaal uit hun regio?
- Wie zijn in jouw land nationale helden?
- Zijn er gelijkenissen/overeenkomsten tussen al deze legendes/verhalen? bv. een duidelijk verschil tussen goed en kwaad - een gezamenlijk vijandbeeld creëren - verbondenheid creëren - zijn ze echt gebeurd? ...
- Zijn er uitdrukkingen en woorden afgeleid uit die verhalen die tot op de dag van vandaag worden gebruikt?
bv. : *De leeuw van Vlaanderen*, schild en vriend, een goedendag, gulden sporen, 11 juliviering, ...

3. Vlaanderen in de middeleeuwen en nu.

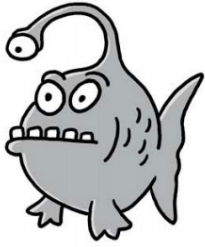
In de middeleeuwen (1302) waren er in Vlaanderen enkele van zeer rijke steden zoals Brugge, Gent, Ieper,

- Welke historische steden ken je in Vlaanderen? Ben je er al eens geweest?
- Wat is er zo speciaal aan?
- Heb je al gehoord van het Venetië van het Noorden? Welke stad krijgt soms die naam? Waarom?

LES 2: Woordenschat

1. Schrijf het juiste woord onder elke tekening.

Kies uit: de afgrond - de kerker - een slagveld - de ridder - raar

.....

.....

.....

.....

.....

2. Verbind het land of de streek met de juiste inwoner

Vlaanderen	0	0	Waal
België	0	0	Fransman
Nederland	0	0	Vlaming
Wallonië	0	0	Belg
Frankrijk	0	0	Nederlander

3. Welk woord wordt omschreven?

Kies uit: de aankondiging - de vrijgezel - overdrijven - lokken

Iemand die single is.

.....

Iemand ergens naartoe laten komen.

.....

Een melding

.....

Een verhaal belangrijker (of mooier of groter) maken

.....

4. Welke woorden horen bij elkaar?

Verbind ze.

iemand afmaken ○

iets afmaken ○

toeslaan ○

slachten ○

vreselijk ○

woest ○

iets optillen ○

○ aanvallen

○ iets opheffen

○ een dier doden om het op te eten

○ iemand doden

○ erg kwaad

○ heel erg

○ iets afwerken

5. Vind je het woord positief of negatief?

Omcirkel de positieve woorden met groen.

Omcirkel de negatieve woorden met rood.

de dood

het bloed

het leven

de schrik

het gevecht

het feest

huilen

het verdriet

de hoop

de klif

het mes

de vrede

boos

de straf

droevig

6. Woordzoeker

Kleur deze woorden:

GRAAF

HUIS

HUT

KAR

MIDDELEEUWEN

KONING

OORLOG

OPSTAND

PALEIS

PRINSES

RIDDER

SOLDAAT

STRIJD

VOLK

TOVENAAR

VELDSLAG

KASTEEL

U	S	H	T	D	P	F	N	O	U	A	U	D	V	L	E	W	W
S	K	M	P	D	T	Y	S	J	I	L	H	U	T	T	C	O	U
W	O	P	Q	N	E	W	R	S	R	F	J	E	Z	O	E	S	P
C	Q	V	O	L	K	N	D	V	Q	M	B	F	U	V	O	Y	K
G	W	S	O	L	D	A	A	T	Y	O	Q	W	Q	E	G	R	Q
K	F	D	C	G	D	Z	K	M	A	B	Q	I	H	N	L	I	E
O	M	I	D	D	E	L	E	E	U	W	E	N	U	A	X	D	O
L	K	C	W	J	K	S	Y	P	V	L	L	X	I	A	B	D	O
H	P	G	L	D	U	P	K	R	E	J	D	O	S	R	O	E	R
L	Y	H	U	R	D	M	O	D	L	I	S	M	G	S	V	R	L
Q	H	S	V	O	L	K	N	L	D	P	R	I	N	S	E	S	O
J	N	G	P	V	C	Z	I	F	S	H	P	Q	Q	M	W	S	G
C	P	I	G	T	Q	O	N	Q	L	W	A	G	V	E	F	T	P
O	W	A	H	W	A	W	G	B	A	W	L	X	G	Z	M	R	E
Y	S	H	S	T	H	T	O	M	G	Q	E	K	O	Y	A	I	K
O	B	O	P	S	T	A	N	D	Y	D	I	X	T	L	B	J	A
K	A	S	T	E	E	L	T	C	P	X	S	E	O	O	L	D	R
I	Y	K	G	R	A	A	F	B	E	N	S	B	T	C	W	I	U

7. Beeld de uitdrukking uit.

De rest van de groep raadt.

Bespreek nadien de uitdrukking.

Geef een voorbeeld wanneer je de uitdrukking gebruikt.

Gebruik de kaartjes die de leerkracht uitdeelt.

Voor de leerkracht.

Knip hier de uitdrukkingen uit.

Gebruik deze kaartjes voor opdracht 7.

iemand strikken iemand overtuigen om iets voor jou te doen	een laatste rustplaats de plaats waar iemand begraven wordt
een gevecht op leven en dood een hevige strijd voeren	een blok vormen met een groep(je) samen opkomen voor iets
zich opwarmen oefeningen doen voor het sporten om je spieren warm te maken, je klaarmaken voor iets	zich op iets storten je met veel energie met iets bezighouden
van zijn hart een steen maken niet toegeven, een harde beslissing nemen	een klein hart(je) hebben schrik hebben
bloeddorstig gewelddadig	een band scheppen door samen dingen te doen voel je je met elkaar verbonden

LES 3: Nabespreking

1. Het verhaal

Wat vond je leuk? Waarom?
Wat vond je niet leuk? Waarom niet?
Wat vond je moeilijk? Waarom?
Kun je vertellen wat je gezien hebt?

2. De personages

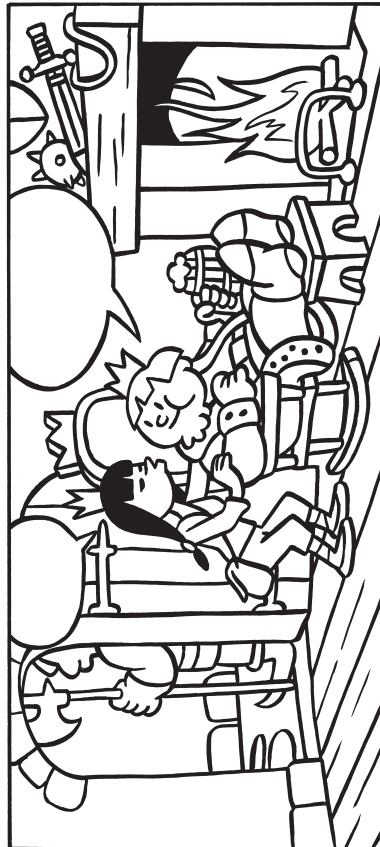
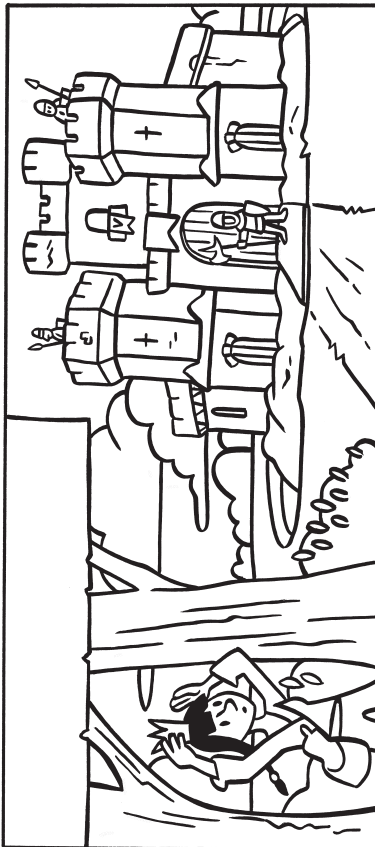
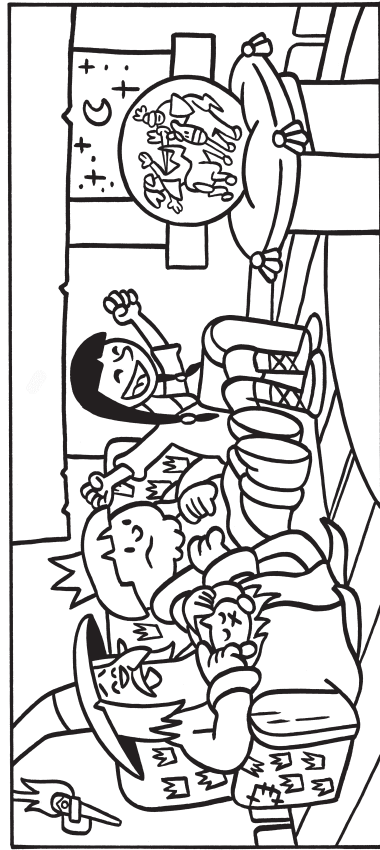
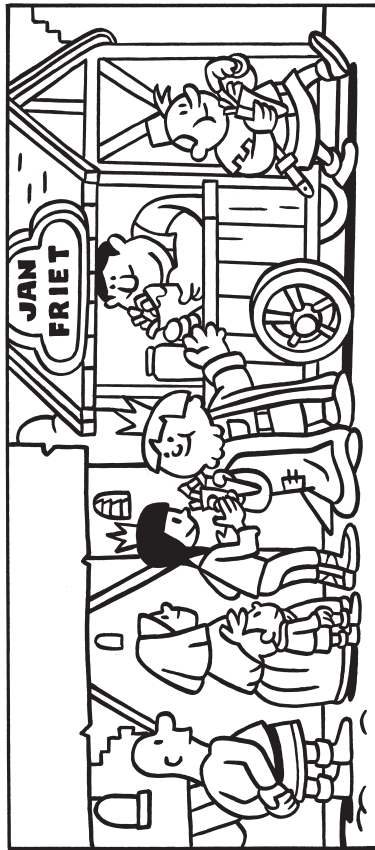
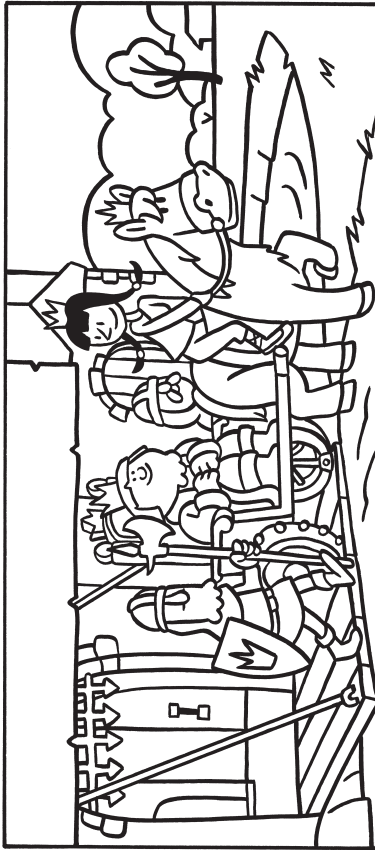
Welke personages vond je sympathiek? Wie vond je niet sympathiek? Waarom?
Kun je de verschillende personages beschrijven? Hoe zijn ze?
Wie is jouw favoriete personage? Waarom?

3. De taal

Kon je iedereen goed verstaan? Waarom wel of niet?
Heb je nieuwe woorden geleerd? Welke?

LES 4: De lees-trip

1. Schrijf zelf een tekst die past in dit verhaal.

2. **Bekijk deze prent.**

Werk per 2.

Beschrijf een figuur van deze prent.

De andere student moet raden welke figuur het is.

Evaluatieformulier

Bezorg ons je evaluatieformulier. Je mening is belangrijk! Je mag dit blad invullen en opsturen naar: vzw 'de Rand', Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel t.a.v. Bernadette Vriamont of je kan dit blad inscannen en e-mailen naar bernadette.vriamont@derand.be.

- Ik ben... ☐ leerling/student Nederlands
 ☐ leerkracht/docent Nederlands
 ☐

In welke school? In welke klas of welk niveau?

Wat studeer of doceer je?

Ik vond de voorstelling *De leeuwen van Vlaanderen*

- ☐ saai
- ☐ niet goed
- ☐ niet slecht, maar ook niet speciaal
- ☐ goed
- ☐ heel goed
- ☐ fantastisch

Waarom?

Wat vond je van de taal in onze voorstelling? Ik vond...

- ☐ ... de taal te gemakkelijk
- ☐ ... de taal goed en heb (bijna) alles begrepen
- ☐ ... de taal te moeilijk
- ☐ ... dat de acteurs te snel spreken

Wat vond je heel goed / speciaal / leuk in *De Leeuwen van Vlaanderen*?

Wat vond je niet goed / niet leuk in *De Leeuwen van Vlaanderen*?

Als we volgend jaar een nieuwe voorstelling maken, kom je dan kijken?

- ☐ Ja, zeker
- ☐ Misschien
- ☐ Nee

Wat voor een voorstelling zou jij graag zien?

Wil je ons nog iets zeggen?

Dankjewel!